

RIKSDAGENS SVAR 79/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 240/2009 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 5/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet före den 16 oktober 2010 lämnar en samlad och systematisk rapport till förvaltningsutskottet om gällande bestämmelser om familjeåterförening i utlänningslagen och om tillämpningen av dem,

1) som utöver en bedömning av villkoren för uppehållstillstånd tar upp ekonomiska och sociala aspekter på flyttning till och integrering i Finland och kostnadseffekterna av olika slag av förmåner och åtgärder,

2) som innehåller en bedömning av behovet av integrationsfrämjande villkor för familjeåterförening, såsom krav på bostad och hur länge anknytningspersonen ska ha varit bosatt i Finland, och

3) som jämför nuvarande bestämmelser om familjeåterförening i finländsk lagstiftning och praxis med motsvarande bestämmelser och praxis i de övriga EU-länderna och Norden för att man ska kunna bedöma om våra bestämmelser utgör en attraktionsfaktor för asylsökande och migration med humanitära förtecken.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 38 §, 39 § 1 mom., 62 § 2 mom., 81 § och 114 § 4 mom., av dem 81 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 516/2008, samt

fogas till lagen nya 6 a och 6 b §, till 36 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 358/2007, ett nytt 3 mom. och till 37 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 380/2006, ett nytt 3 mom. som följer:

6 a §

Rättsmedicinsk undersökning för bestämning av ålder

Rättsmedicinsk undersökning kan genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga.

För att undersökningen ska få genomföras krävs det att den som ska undersökas har gett sitt skriftliga samtycke till undersökningen och att samtycket är baserat på vetskap och fri vilja. Dessutom krävs ett skriftligt samtycke av personens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för personen.

Om en person vägrar genomgå undersökning är följden att han eller hon betraktas som myndig, om det inte finns en godtagbar orsak till vägran. Vägran att genomgå undersökning kan inte ensam för sig utgöra en grund för att avslå en ansökan om internationellt skydd.

Innan samtycket begärs ska sökanden eller anknytningspersonen samt sökandens eller anknytningspersonens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare ges information om åldersbestämningens betydelse, om de rättsmedicinska undersökningsmetoder som används vid åldersbestämningen, om deras eventuella inverkan på hälsan samt om följderna av undersökningen och av vägran att genomgå undersökning. Informationen ska ges sökanden eller anknytningspersonen samt sökandens eller anknytningspersonens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare på dennes modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att denne förstår.

6 b §

Genomförandet av en rättsmedicinsk undersökning

En rättsmedicinsk undersökning för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om

uppehållstillstånd i Finland eller en anknytningsperson genomförs vid Rättsmedicinska avdelningen vid Hjelt-institutet vid Helsingfors universitet, på begäran av polisen, gränsbevakningsväsendet eller Migrationsverket. Med anledning av undersökningen ska ett gemensamt utlåtande ges av två sakkunniga. Av dem ska åtminstone den ena vara anställd vid Rättsmedicinska avdelningen vid Hjelt-institutet vid Helsingfors universitet. De sakkunniga ska vara legitimerade läkare eller tandläkare som har sådan behörighet som krävs för utförandet av undersökningen.

De åtgärder som undersökningen kräver kan på begäran av Rättsmedicinska avdelningen vid Hjelt-institutet vid Helsingfors universitet också utföras vid ett centralsjukhus, en kommunal hälsovårdscentral eller en verksamhetsenhet inom den privata hälso- och sjukvården. De åtgärder som undersökningen kräver ska utföras av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. En av polisens, gränsbevakningsväsendets eller Migrationsverkets tjänstemän ska i samband med åtgärderna försäkra sig om identiteten på den person som blir undersökt. Vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den som blir undersökt har rätt att vara närvarande vid undersökningen.

Närmare bestämmelser om genomförandet av undersökningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 §

Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Upphållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

37 §

Familjemedlem

Med ett sådant barn som avses i definitionen i 1 mom. jämställs ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*). För att barnet ska kunna jämföras med ett sådant barn som avses i 1 mom. krävs det dessutom tillförlitlig utredning om att barnets tidigare vårdnadshavare bevisligen är döda eller försvunna och om att det föreligger ett faktiskt vårdnadsförhållande mellan barnet och anknytningspersonen eller dennes make innan anknytningspersonen anländer till Finland. I det fall att anknytningspersonen är ett fosterbarn som befinner sig i Finland krävs det tillförlitlig utredning om att det funnits ett faktiskt vårdnadsförhållande innan anknytningspersonen anländer till Finland.

38 §

Villkor som gäller minderårigt barn

För att ett minderårigt ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd på grundval av familjeband förutsätts det att barnet är minderårigt den dag då ansökan om uppehållstillstånd för barnet avgörs. För att en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson ska beviljas uppehållstillstånd förutsätts det att anknytningspersonen är minderårig den dag då ansökan om uppehållstillstånd för familjemedlemmen avgörs. För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det dessutom att anknytningspersonen har uppehållstillstånd redan den dag då ärendet inleds.

Upphållstillstånd kan emellertid inte vägras med stöd av 1 mom., om behandlingen av ansökan har fördröjts i betydande grad av en orsak som inte beror på sökanden eller anknytnings-

personen och denne har bidragit till att saken blivit utredd.

39 §

Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd

För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat bestäms i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelse göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det. Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 4 mom.

62 §

Förfarande vid ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

För att utreda förutsättningarna för uppehållstillstånd ska de parter som avses i 1 mom. ges tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs, om inte ansökan omedelbart avslås såsom ogrundad.

81 §

Arbete utan uppehållstillstånd

Rätt att förvärvsarbeta utan uppehållstillstånd har en utlänning som

1) med stöd av inbjudan eller avtal kommer som tolk, lärare, sakkunnig eller idrottsdomare för högst tre månader,

2) med stöd av inbjudan eller avtal kommer som yrkeskonstnär eller idrottare för högst tre månader, inbegripet biträdande personal, servicepersonal och träningspersonal,

3) arbetar som sjöman antingen på ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen eller, efter att ha anställts någon annanstans än i Finland, på ett fartyg som huvudsakligen går i trafik mellan utländska hamnar,

4) kommer för att plocka eller skörda bär, frukter, specialväxter, rotfrukter och grönsaker eller för arbete i anslutning till pälsfarmning i högst tre månader,

5) är ordinarie arbetstagare hos ett företag som driver verksamhet i en annan stat inom Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som kommer för att utföra tillfälligt leverans- eller underleveransarbete som omfattas av friheten att tillhandahålla tjänster, om han eller hon i nämnda stat har tillstånd som berättigar till vistelse och arbete och som är i kraft efter det att arbetet i Finland har upphört, eller som

6) kommer till Finland för högst tre månader som forskare med stöd av ett mottagningsavtal enligt forskardirektivet som ingåtts i en annan medlemsstat för genomförande av ett sådant forskningsprojekt som avses i det direktivet.

Efter att ha sökt internationellt skydd har en utlänning rätt att förvärvsarbeta utan uppehållstillstånd då han eller hon

1) har ett sådant dokument som avses i 11 § 1 mom. 1 punkten och har vistats i landet i tre månader, eller

2) har vistats i landet i sex månader.

När arbetsgivaren eller uppdragsgivaren inte har något verksamhetsställe i Finland, har en utlänning rätt att förvärvsarbeta utan uppehållstillstånd

1) som demonstratör eller filmarbetare i högst tre månader,

2) som en person som hör till personalen på ett motorfordon i utländsk ägo eller besittning, när utlänningen framför ett fordon med vilket en gränsöverskridande transport förs till bestämmelseorten eller hämtas från utgångsorten eller

när trafikeringen i Finland hänför sig till regelbunden reguljär trafik mellan orter av vilka åtminstone en är belägen utomlands och utlänningen inte är bosatt i Finland, eller

3) som reseledare för en sällskapsresa från utlandet till Finland.

Om en ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare som gäller samma bransch eller en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd för näringsidkare har gjorts medan det tidigare uppehållstillståndet gällde, får utlänningen fortsätta arbeta tills ansökan har avgjorts.

114 §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en person som fått internationellt skydd eller tillfälligt skydd

— — — — —
För att uppehållstillstånd enligt denna paragraf ska kunna beviljas förutsätts det inte att utlänningens försörjning är tryggad, om familjen har bildats innan anknytningspersonen anlände till Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden som är anhängiga vid lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

De villkor som föreskrivs i 81 § 2 mom. tillämpas på rätten att arbeta också när det gäller sådana utlänningar som anlänt till Finland före denna lags ikraftträdande, om de inte har vistats i landet i tre månader efter att ansökan inlämnats eller om de har vistats i landet över tre månader men inte har förvärvsarbetat.

Helsingfors den 26 maj 2010